

Warszawa, dnia 2 grudnia 2025 r.

Poz. 1674

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 14 listopada 2025 r.

**w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie norm
oraz szczegółowych warunków ich stosowania**

1. Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 marca 2023 r. w sprawie norm oraz szczegółowych warunków ich stosowania (Dz. U. poz. 478), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 marca 2024 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie norm oraz szczegółowych warunków ich stosowania (Dz. U. poz. 369);
- 2) rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 czerwca 2024 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie norm oraz szczegółowych warunków ich stosowania (Dz. U. poz. 945);
- 3) rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 marca 2025 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie norm oraz szczegółowych warunków ich stosowania (Dz. U. poz. 293).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity rozporządzenia nie obejmuje:

- 1) odnośnika nr 2 oraz § 2 i § 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 marca 2024 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie norm oraz szczegółowych warunków ich stosowania (Dz. U. poz. 369), które stanowią:

„²⁾ Niniejsze rozporządzenie służy stosowaniu rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2024/587 z dnia 12 lutego 2024 r. ustanawiającego odstępstwo od rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 w odniesieniu do stosowania normy dobrej kultury rolnej gruntów zgodnej z ochroną środowiska (norma GAEC) 8, dat kwalifikowalności wydatków do wkładu z EFRG oraz zasad dotyczących zmian planów strategicznych WPR w zakresie modyfikacji pewnych ekoschematów w odniesieniu do roku składania wniosków 2024 (Dz. Urz. UE L 2024/587 z 13.02.2024).”

„§ 2. Do przyznawania pomocy, o której mowa w art. 20 pkt 1, 3 i 4 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027, w sprawach objętych postępowaniami wszczętymi i niezakończonymi ostateczną decyzją przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia oraz zakończonymi ostateczną decyzją wydaną na podstawie przepisów dotychczasowych w przypadku, gdy zostały one wznowione od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, stosuje się przepisy rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu dotychczasowym.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 15 marca 2024 r.”;

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1000).

- 2) § 2 i § 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 czerwca 2024 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie norm oraz szczegółowych warunków ich stosowania (Dz. U. poz. 945), które stanowią:

„§ 2. Do przyznawania pomocy, o której mowa w art. 20 pkt 1, 3 i 4 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027, w sprawach objętych postępowaniami wszczętymi w 2024 roku i niezakończonymi ostateczną decyzją przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, stosuje się przepisy rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z wyjątkiem § 1 pkt 2 lit. a, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.”;

- 3) § 2 i § 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 marca 2025 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie norm oraz szczegółowych warunków ich stosowania (Dz. U. poz. 293), które stanowią:

„§ 2. Do przyznawania pomocy, o której mowa w art. 20 pkt 1, 3 i 4 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027, w sprawach objętych postępowaniami wszczętymi i niezakończonymi ostateczną decyzją przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia oraz zakończonymi ostateczną decyzją wydaną na podstawie przepisów dotychczasowych, w przypadku gdy zostały wznowione od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, stosuje się przepisy rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu dotychczasowym.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 15 marca 2025 r.”.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *S. Krajewski*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
z dnia 14 listopada 2025 r. (Dz. U. poz. 1674)

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 10 marca 2023 r.

w sprawie norm oraz szczegółowych warunków ich stosowania

Na podstawie art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1741 oraz z 2025 r. poz. 321) zarządza się, co następuje:

§ 1. Użytków rolnych nie wypala się, z tym że ze względów związanych ze zdrowiem roślin dopuszcza się punktowe wypalanie roślin, części roślin lub resztek poźniwnych.

§ 1a.²⁾ W przypadku gdy torfowiska i obszary podmokłe określone w przepisach wydanych na podstawie art. 56 ust. 8 pkt 2 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027, zwanej dalej „ustawą o Planie Strategicznym”, są:

- 1) trwałymi użytkami zielonymi:
 - a) nie przekształca się ich i nie zaoruje, z wyłączeniem możliwości wykonania zabiegu renowacji z zastosowaniem płytkiej uprawy gleby i podsiewu nie częściej niż raz na 4 lata,
 - b) nie wydobywa się z nich torfu,
 - c) nie buduje się na nich i nie odnawia rowów i instalacji drenujących do odwadniania lub odprowadzania wody z terenu;
- 2) gruntami ornymi:
 - a) nie zaoruje się ich, z wyłączeniem możliwości płytkiej uprawy gleby do głębokości 15 cm,
 - b) nie wydobywa się z nich torfu,
 - c) nie buduje się na nich i nie odnawia rowów i instalacji drenujących do odwadniania lub odprowadzania wody z terenu.

§ 2. Nawozów w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2024 r. poz. 105), innych substancji zawierających związek lub związki azotu wykorzystywanych rolniczo w celu zwiększenia wzrostu roślinności ani środków ochrony roślin w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. z 2024 r. poz. 630 oraz z 2025 r. poz. 1168), zwanych dalej „środkami ochrony roślin”, nie stosuje się na użytkach rolnych położonych w odległości do 3 m od:³⁾

- 1) brzegu jezior i innych niż jeziora zbiorników wodnych;
- 2) brzegu cieków naturalnych w rozumieniu art. 16 pkt 5 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960 i 1535), zwanej dalej „Prawem wodnym”;
- 3) brzegu rowów w rozumieniu art. 16 pkt 47 Prawa wodnego, z wyłączeniem rowów o szerokości do 5 m liczonej na wysokości górnej krawędzi brzegu rowu;
- 4) brzegu kanałów w rozumieniu art. 16 pkt 21 Prawa wodnego;
- 5) ujęć wody, jeżeli nie ustanowiono strefy ochronnej na podstawie przepisów Prawa wodnego;
- 6) pasa nadbrzeżnego w rozumieniu art. 36 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1125 oraz z 2025 r. poz. 409, 1535 i 1668).

¹⁾ Na dzień ogłoszenia obwieszczenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej działem administracji rządowej – rozwój wsi kieruje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1000).

²⁾ Dodany przez § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 marca 2025 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie norm oraz szczegółowych warunków ich stosowania (Dz. U. poz. 293), które weszło w życie z dniem 15 marca 2025 r.

³⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 marca 2024 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie norm oraz szczegółowych warunków ich stosowania (Dz. U. poz. 369), które weszło w życie z dniem 15 marca 2024 r.

§ 3. 1. Gruntów ornych położonych na stokach o nachyleniu co najmniej 14 %:

- 1) nie wykorzystuje się pod uprawę roślin wymagających utrzymywania redlin wzdłuż stoku;
- 2) nie utrzymuje się jako ugoru czarnego co najmniej od dnia 1 listopada danego roku do dnia 15 lutego kolejnego roku.

2. Na gruntach ornych położonych na stokach o nachyleniu co najmniej 14 % wykorzystywanych pod uprawę roślin wieloletnich oraz na plantacjach drzew owocowych położonych na takich stokach utrzymuje się w międzyrzędziach okrywę roślinną lub ściółkę.

§ 4.⁴⁾ 1. Okrywę ochronną gleby utrzymuje się:

- 1) na powierzchni stanowiącej co najmniej 80 % gruntów ornych wchodzących w skład gospodarstwa – co najmniej od dnia zbioru uprawy w plonie głównym do dnia 15 października roku, w którym dokonano zbioru tej uprawy w plonie głównym;
- 2) w międzyrzędziach na plantacjach drzew owocowych – co najmniej od dnia 1 listopada danego roku do dnia 15 lutego kolejnego roku.

2. Warunek określony w ust. 1 pkt 1 uznaje się za spełniony również wtedy, gdy rolnik nie dłużej niż przez 4 tygodnie w okresie wskazanym w ust. 1 pkt 1 nie utrzymuje okrywy ochronnej gleby na powierzchni gruntów ornych, o których mowa w ust. 1 pkt 1, ze względu na wysiew na tej powierzchni roślin ozimych lub międzyplonów.

§ 5. 1. W przypadku gdy grunty orne w gospodarstwie obejmują powierzchnię powyżej 10 ha, na tych gruntach uprawy prowadzi się w taki sposób, aby na powierzchni:

- 1) co najmniej 40 % gruntów ornych była prowadzona inna uprawa w plonie głównym niż uprawa prowadzona w tym plonie w roku poprzednim;
- 2)⁵⁾ wszystkich gruntów ornych taka sama uprawa w plonie głównym nie była prowadzona dłużej niż 3 lata, przy czym przy ustaleniu spełnienia tego warunku bierze się pod uwagę uprawę w plonie głównym prowadzoną nie wcześniej niż w 2023 r.

2.⁶⁾ Warunek określony w ust. 1 uznaje się za spełniony również wtedy, gdy:

- 1) rolnik:
 - a) prowadzi na formularzu opracowanym przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa i udostępnionym na jej stronie internetowej rejestr zabiegów agrotechnicznych, zwany dalej „rejestrem”, który zawiera numer działki ewidencyjnej, oznaczenie działki rolnej, powierzchnię i rodzaj uprawy, datę i rodzaj wykonanych zabiegów agrotechnicznych, datę zbioru uprawy w plonie głównym oraz informacje niezbędne do potwierdzenia wykonania czynności, o których mowa w pkt 2, lub
 - b) posiada dokumenty w postaci papierowej lub elektronicznej zawierające informacje określone w lit. a, zwane dalej „innymi dokumentami”– przechowywane przez okres niezbędny do ustalenia spełnienia tego warunku;
- 2) na danej powierzchni:
 - a) w uprawę w plonie głównym zostanie wprowadzona wsiewka i ta wsiewka będzie utrzymywana co najmniej do wysiewu kolejnej uprawy w plonie głównym lub co najmniej przez 8 tygodni od dnia zbioru uprawy w plonie głównym wskazanego w rejestrze lub w innych dokumentach lub
 - b) po zbiorze uprawy w plonie głównym zostanie wprowadzony:
 - międzyplon ozimy utworzony przez wysiew co najmniej jednego gatunku roślin, który tworzy okrywę roślinną co najmniej od dnia 1 listopada danego roku do dnia 15 lutego kolejnego roku, przy czym po dniu 15 listopada dopuszcza się mulczowanie tych międzyplonów, lub
 - międzyplon ścierniskowy:
 - utworzony przez wysiew co najmniej jednego gatunku roślin w okresie od dnia 1 lipca do dnia 20 sierpnia,
 - utrzymywany co najmniej do dnia 15 października lub co najmniej przez 8 tygodni od dnia wysiewu, o którym mowa w pierwszym podwójnym tiret, wskazanego w rejestrze lub w innych dokumentach.

⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 czerwca 2024 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie norm oraz szczegółowych warunków ich stosowania (Dz. U. poz. 945), które weszło w życie z dniem 28 czerwca 2024 r.

⁵⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez § 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

3. Warunków określonych w ust. 1 nie stosuje się w odniesieniu do gruntów ugorowanych oraz do następujących upraw w plonie głównym:

- 1) roślin bobowatych;
- 2) traw lub innych zielnych roślin pastewnych;
- 3) mieszanek roślin bobowatych drobnonasiennych z trawami;
- 4) upraw wieloletnich;
- 5)⁷⁾ plantacji nasiennych kukurydzy.

4.⁸⁾ W przypadku gdy warunek określony w ust. 1 nie został spełniony, a grunty orne w gospodarstwie obejmują powierzchnię:

- 1) powyżej 10 ha i nie więcej niż 30 ha, na tych gruntach prowadzi się co najmniej dwie różne uprawy, przy czym uprawa o największej powierzchni nie może zajmować więcej niż 75 % gruntów ornych;
- 2) powyżej 30 ha, na tych gruntach prowadzi się co najmniej trzy różne uprawy, przy czym uprawa o największej powierzchni nie może zajmować więcej niż 75 % gruntów ornych, a dwie uprawy o największej powierzchni nie mogą łącznie zajmować więcej niż 95 % gruntów ornych.

5. Do celów spełnienia warunków określonych w ust. 1 i 4 za uprawę uznaje się:

- 1) rodzaj roślin;
- 2) formę jarą i ozimą tego samego rodzaju roślin;
- 3) gatunek roślin z rodzin:
 - a) kapustowatych (*Brassicaceae*),
 - b) psiankowatych (*Solanaceae*),
 - c) dyniowatych (*Cucurbitaceae*);
- 4) grunt ugorowany;
- 5) trawy lub inne zielne rośliny pastewne.

6. Za rodzinę roślin, rodzaj roślin i gatunek roślin uważa się rodzinę, rodzaj i gatunek określone zgodnie z klasyfikacją botaniczną.

7. Na obszarze, na którym jednocześnie prowadzi się co najmniej dwie uprawy w oddzielnych rzędach, każdą z tych upraw uznaje się za oddzielną, jeżeli pokrywa ona co najmniej 25 % tego obszaru, przy czym powierzchnię obszaru pokrytego oddzielnymi uprawami oblicza się, dzieląc powierzchnię tego obszaru przez liczbę upraw pokrywających co najmniej 25 % tego obszaru, niezależnie od udziału danej uprawy na tym obszarze.

8. Obszary, na których w uprawę w plonie głównym wsiewa się drugą uprawę, uznaje się za obszary zajęte jedynie pod uprawę w plonie głównym.

9. Obszary, na których wysiewa się mieszanek nasion, uznaje się za oddzielne uprawy, jeżeli można ustalić, że gatunki roślin z różnych mieszanek nasion różnią się od siebie, a te różne mieszanki nasion nie są stosowane do uprawy traw lub innych zielnych roślin pastewnych.

10. Obszary, na których obok siebie są prowadzone odrębne uprawy, a każda z tych upraw zajmuje obszar o powierzchni mniejszej niż 0,1 ha, uznaje się za obszary objęte jedną uprawą.

11. Warunków określonych w ust. 1 i 4 nie stosuje się w odniesieniu do rolnika, w którego gospodarstwie więcej niż 75 % powierzchni:

- 1) gruntów ornych jest:
 - a) wykorzystywanych do produkcji traw lub innych zielnych roślin pastewnych lub
 - b) ugorowanych, lub
 - c) wykorzystywanych do uprawy roślin bobowatych lub

⁷⁾ Dodany przez § 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 4; wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 4.

- 2) użytków rolnych kwalifikujących się do pomocy, o której mowa w art. 20 pkt 1, 3 i 4 ustawy o Planie Strategicznym:⁹⁾
- a) stanowią trwałe użytki zielone lub
 - b) jest wykorzystywanych do produkcji traw lub innych zielnych roślin pastewnych.

12. Rolnik prowadzący produkcję ekologiczną w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 23 czerwca 2022 r. o rolnictwie ekologicznym i produkcji ekologicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1235) może nie stosować warunków określonych w ust. 1 i 4 w odniesieniu do gruntów ornych w gospodarstwie, na których jest prowadzona taka produkcja, chyba że zrezygnuje z tego uprawnienia we wniosku o przyznanie pomocy, o której mowa w art. 20 pkt 1, 3 i 4 ustawy o Planie Strategicznym. W odniesieniu do pozostałych gruntów ornych w gospodarstwie te warunki stosuje się, jeżeli te grunty obejmują powierzchnię powyżej 10 ha, przy czym jeżeli rolnik zrezygnował z uprawnienia określonego w zdaniu pierwszym, te warunki stosuje się w odniesieniu do wszystkich gruntów ornych w gospodarstwie tego rolnika, o ile te grunty obejmują powierzchnię powyżej 10 ha.

§ 6. 1. (uchylony).¹⁰⁾

2. (uchylony).¹⁰⁾

3. (uchylony).¹⁰⁾

4. (uchylony).¹⁰⁾

5. (uchylony).¹⁰⁾

6. (uchylony).¹⁰⁾

7. (uchylony).¹⁰⁾

8. (uchylony).¹⁰⁾

9. (uchylony).¹⁰⁾

10. Na użytkach rolnych będących w posiadaniu rolnika:

- 1) nie niszczy się następujących elementów krajobrazu:
- a) drzew będących pomnikami przyrody, objętych ochroną na podstawie przepisów o ochronie przyrody,
 - b) rowów, których szerokość nie przekracza 2 m,
 - c) oczek wodnych w rozumieniu art. 4 pkt 10 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 82) o powierzchni mniejszej niż 100 m²;
- 2) nie przycina się drzew i żywopłotów w okresie od dnia 15 kwietnia do dnia 31 lipca, z wyłączeniem:
- a) wierzb,
 - b) drzew owocowych,
 - c) gatunków drzew, których uprawa stanowi zagajnik o krótkiej rotacji.

§ 7. Trwałych użytków zielonych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 56 ust. 8 pkt 1 ustawy o Planie Strategicznym i obszarów ponownie przekształconych w trwałe użytki zielone zgodnie z art. 56 ust. 1 ustawy o Planie Strategicznym nie przekształca się i nie zaoaruje.

§ 8. W 2023 r. za grunty ugorowane, o których mowa w § 6 ust. 3 pkt 2, uznaje się również grunty wykorzystane do uprawy roślin, z wyłączeniem gruntów wykorzystanych do uprawy kukurydzy i soi oraz zagajników o krótkiej rotacji.

§ 8a.¹¹⁾ (uchylony).¹²⁾

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 15 marca 2023 r., z wyjątkiem § 5, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.¹³⁾

⁹⁾ Wprowadzenie do wyczerpania ze zmianą wprowadzoną przez § 1 pkt 2 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

¹⁰⁾ Przez § 1 pkt 3 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 4.

¹¹⁾ Dodany przez § 1 pkt 4 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

¹²⁾ Przez § 1 pkt 4 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 4.

¹³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 marca 2015 r. w sprawie norm w zakresie dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska (Dz. U. poz. 344, z 2016 r. poz. 330, z 2018 r. poz. 532 i 1444, z 2019 r. poz. 2422 oraz z 2020 r. poz. 868), które utraciło moc z dniem 15 marca 2023 r. w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 412).

Załączniki do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
z dnia 10 marca 2023 r. (Dz. U. z 2025 r. poz. 1674)

Załącznik nr 1

(uchylony)¹⁴⁾

Załącznik nr 2

(uchylony)¹⁴⁾

Załącznik nr 3

(uchylony)¹⁴⁾

¹⁴⁾ Przez § 1 pkt 5 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 4.